

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu

(Resmî Gazete ile ilân : 13 . XII . 1951 - Sayı : 7981)

No.
5846

Kabul tarihi
5 . XII . 1951

Birinci bölüm

Fikir ve sanat eserleri

A) Tarif

BİRİNCİ MADDE — Bu kanuna göre eser; sahibinin hususiyetini taşıyan ve aşağıdaki hükümler uyarınca ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri sayılan her nevi fikir ve sanat mahsulüdür.

B) Fikir ve sanat eserlerinin çeşitleri

I - İlim ve edebiyat eserleri

İKİNCİ MADDE — İlim ve edebiyat eserleri şunlardır :

1. Her hangi bir şekilde dil ile ifade olunan bütün eserler;
2. Her nevi rakıslar, pandomimalar ve buna benzer sözsüz sahne eserleri;
3. Bedii vasfı bulunmayan her nevi teknik ve ilmî mahiyette fotoğraf eserleriyle her nevi haritalar, plânlar, projeler, krokiler, resimler; coğrafyaya, topografyaya, mimarlığa ait maketler ve benzerleri.

II - Musiki eserleri

ÜÇÜNCÜ MADDE — Musiki eserleri, her nevi sözlü ve sözsüz bestelerdir.

III - Güzel sanat eserleri

DÖRDÜNCÜ MADDE — Güzel sanat eserleri; bedii vasfı haiz olan :

1. Yağlı ve sulu boya tablolar, resimler, desenler, pasteller, gravürler, güzel yazılar ve tezhipler, kazıma, oyma, kakma veya benzeri usullerle maden, taş, ağaç veya diğer bir madde üzerine çizilen veya tesbit edilen eserler;
2. Heykeller, kabartmalar ve oymalar;
3. Mimarlık eserleri;
4. Elişleri ve küçük sanat eserleri;
5. Fotoğraf eserleri;

dir.

Güzel sanat eserleriyle 2 nci maddenin 3 ncü bendinde sayılan eserlerin diğer kanunlara göre sınaî model ve resim olarak korunması fikir ve sanat eserleri olmak sıfatlarına halel getirmez.

IV - Sinema eserleri

BESİNCİ MADDE — Sinema eserleri şunlardır :

1. Sinema filimleri;

2. Öğretici ve teknik mahiyette olan veya günlük olayları tesbit eden filimler;
3. Her nevi ilmî, teknik veya bedii mahiyette projeksiyon diyapozitifleri.

Yukarıda zikredilen eserler film ve camdan başka bir madde üzerine tesbit edilmiş olsa da projeksiyonla gösterildiği takdirde sinema eserleri gurubuna girer.

Sırf beste, nutuk, konferans ve saireyi nakle yarıyan filimler sinema eseri sayılmaz.

C) İşlenmeler

ALTINCI MADDE — Diğer bir eserden istifade suretiyle vücuda getirilip te bu esere nispetle müstakil olmiyan ve aşağıda başlıcaları yazılı fikir ve sanat mahsulleri işlenmedir :

1. Tercümeler;
 2. Roman, hikâye, şiir ve tiyatro piyesi gibi eserlerden birinin bu sayılan nevilere bir başkasına çevrilmesi;
 3. Musiki, güzel sanatlar, ilim ve edebiyat eserlerinin film haline sokulması veya filme alınmaya ve radyo ve televizyon ile yayıma müsait bir şekilde sokulması;
 4. Musiki aranjman ve tertipleri;
 5. Güzel sanat eserlerinin bir şekilde diğer şekillere sokulması;
 6. Bir eser sahibinin bütün veya aynı cinsten olan eserlerinin külliyyat haline konulması;
 7. Belli bir maksada göre ve hüsusi bir plân dâhilinde seçme ve toplama eserler tertibi;
 8. Henüz yayımlanmamış olan bir eserin ilmî araştırma ve çalışma neticesinde yayımlanmaya elverişli hale getirilmesi (İlmî bir araştırma ve çalışma mahsulü olmiyan alelâde transkripsiyonlarla faksimileler bundan müstesnadır.);
 9. Başkasına ait bir eserin izah veya şerhi yahut kısaltılması.
- İşliyenin hususiyetini taşıyan işlenmeler, bu kanuna göre eser sayılır.

C) Alenileşmiş ve Yayımlanmış Eserler

YEDİNCİ MADDE — Hak sahibinin rızasıyla umuma arzedilen bir eser alenileşmiş sayılır.

Bir eserin aslından çoğaltma ile elde edilen nüshaları hak sahibinin rızasıyla satışa çıkarılma veya dağıtılma yahut diğer bir şekilde ticaret mevkiine konulma suretiyle umuma arzedilirse o eser yayımlanmış sayılır.

5680 sayılı Basın Kanununun 3 nci maddesinin 2 nci fıkrası hükmü mahfuzdur.

İkinci bölüm

Eser sahibi

A) Tarif

I - Genel olarak

SEKİZİNCİ MADDE — Bir eserin sahibi, onu vücuda getirendir.

Aralarındaki özel sözleşmeden veya işin mahiyetinden aksi anlaşılmadıkça; memur, hizmetli ve işçilerin; işlerini görürken vücuda getirdikleri eserlerin sahipleri bunları çalıştıran veya tâyin edenlerdir. Bu kaide, tüzel kişilerin uzuvlarına da şâmindir.

Aralarındaki özel sözleşmeden veya işin mahiyetinden aksi anlaşılmadıkça bir veya birden fazla kimseler, yayımlıyanın tâyin ettiği plân dairesinde bir eser vücuda getirmişlerse bu eserin sahibi yayımlıyandır.

Bir sinema eserinin sahibi onu imâl ettirendir.

Bir işlenmenin sahibi, asıl eser sahibinin hakları mahfuz kalmak şartıyla, onu işliyendir.

II - Eser sahiplerinin birden fazla oluşu

DOKUZUNCU MADDE — Birden fazla kimselerin birlikte vücuda getirdikleri eserin kısımlara ayrılması mümkünse, bunlardan her biri vücuda getirdiği kısmın sahibi sayılır.

Aksi kararlaştırılmış olmadıkça, eseri birlikte vücuda getirenlerden her biri bütün eserin değiştirilmesi veya yayımlanması için diğerlerinin iştirakini istiyebilir. Diğer taraf muhik bir sebep olmaksızın iştirak etmezse, mahkemece müsaade verilebilir. Aynı hüküm malî hakların kullanılmasında da uygulanır.

III - Eser sahipleri arasındaki birlik

ONUNCU MADDE — Birden fazla kimsenin iştirakiyle vücuda getirilen eser ayrılmaz bir bütün teşkil ediyorsa, eserin sahibi, onu vücuda getirenlerin birliğidir.

Birliğe âdi şirket hakkındaki hükümler uygulanır. Eser sahiplerinden biri, birlikte yapılacak bir muameleye muhik bir sebep olmaksızın müsaade etmezse, bu müsaade mahkemece verilebilir. Eser sahiplerinden her biri, birlik menfaatlerine tecavüz edildiği takdirde tek başına hareket edebilir.

Bir eserin vücuda getirilmesinde yapılan teknik hizmetler veya teferruata ait yardımlar, iştirake esas teşkil etmez.

B) Eser sahipliği hakkında karineler

I - Sahibinin adı belirtilen eserlerde

ON BİRİNCİ MADDE — Yayımlanmış eser nüshalarında veya bir güzel sanat eserinin aslında, o eserin sahibi olarak adını veya bunun yerine tanınmış müstear adını kullanan kimse, aksi sabit oluncaya kadar o eserin sahibi sayılır.

Umumi yerlerde veya radyo vasıtasıyla verilen konferans ve temsillerde, mütat şekilde eser sahibi olarak tanıtılan kimse o eserin sahibi sayılır; meğer ki, birinci fıkradaki karine yoluyla diğer bir kimse eser sahibi sayılsın.

II - Sahibinin adı belirtilmeyen eserlerde

ON İKİNCİ MADDE — Yayımlanmış olan bir eserin sahibi 11 nci maddeye göre belli olmadıkça, yayımlıyan ve o da belli değilse çoğaltan, eser sahibine ait hak ve salâhiyetleri kendi namına kullanabilir.

Bu salâhiyetler, 11 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki karine ile eser sahibinin belli olmadığı hallerde konferansı verene veya temsili icra ettirene aittir.

Bu maddeye göre salâhiyetli kimselerle asıl hak sahipleri arasındaki münasebentlere, aksi kararlaştırılmamışsa, âdi vekâlet hükümleri uygulanır.

Üçüncü Bölüm

Fikrî haklar

A) Eser sahibinin hakları

I - Genel olarak

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Fikir ve sanat eserleri üzerinde sahiplerinin malî ve mânevi menfaatleri bu kanun dairesinde himaye görür.

Eser sahibine tanınan hak ve salâhiyetler eserin bütününe ve parçalarına şâmilidir.

II - Mânevi haklar

1. Umuma arz salâhiyeti

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bir eserin umuma arzedilip edilmemesini, yayımlanma zamanını ve tarzını munhasıran eser sahibi tâyin eder.

Bütünü veya esaslı bir kısmı alenileşmemiş olan, yahut ana hatları her hangi bir suretle henüz umuma tanıtılmıyan bir eserin muhtevası hakkında ancak o eserin sahibi malûmat verebilir.

Eserin umuma arzedilmesi veya yayımlanma tarzı, sahibinin şeref ve itibarını düşürecek mahiyette ise eser sahibi, başkasına salâhiyet vermiş olsa bile eserin gerek aslının ve gerek işlenmiş şeklinin umuma tanıtılmasını veya yayımlanmasını menedebilir. Bu haktan sözleşme ile vazgeçme hükümsüzdür. Diğer tarafın tazminat hakkı mahfuzdur.

2. Adın belirtilmesi salâhiyeti

ON BEŞİNCİ MADDE — Eseri, sahibinin adı veya müstear adı ile yahut ad-sız olarak, umuma arzetme veya yayımlama hususunda karar vermek salâhiyeti munhasıran eser sahibine aittir.

Bir güzel sanat eserinden çoğaltma ile elde edilen kopyelerle bir işlenmenin aslı veya çoğaltılmış nüshaları üzerinde asıl eser sahibinin ad veya alâmetinin, kararlaştırılan veya âdet olan şekilde belirtilmesi ve vücuda getirilen eserin bir kopye veya işlenme olduğunun açıkça gösterilmesi şarttır.

Bir eserin kimin tarafından vücuda getirildiği ihtilâflı ise, yahut her hangi bir kimse eserin sahibi olduğunu iddia etmekte ise, hakiki sahibi, hakkının tesbitini mahkemededen isteyebilir.

3. Eserde değişiklik yapılmasını menetmek

ON ALTINCI MADDE — Eser sahibinin izni olmadıkça eserde veyahut eser sahibinin adında kısaltmalar, ekleme ve başka değiştirmeler yapılamaz.

Kanunun veya eser sahibinin müsaadesiyle bir eseri işliyen, umuma arzedilen, çoğaltan, yayımlıyan, temsil eden veya başka bir suretle yayan kimse; işleme, çoğaltma, temsil veya yayım tekniği icabı zaruri görülen değiştirmeleri eser sahibinin hususi bir izni olmaksızın da yapabilir.

Eser sahibi kayıtsız ve şartsız olarak izin vermiş olsa bile şeref veya itibarını yahut eserinin mahiyet ve hususiyetlerini bozan her türlü değiştirmelere muhalefet hakkını muhafaza eder. Bu haktan sözleşme ile vazgeçmek hükümsüzdür.

4. Eser sahibinin zilyed ve malike karşı hakları

ON YEDİNCİ MADDE — Çoğaltma veya işleme hakkının sahibi bu hakların kullanılması için gerekli olan nispette eserden faydalanmayı, aslın zilyedinden talep edebilir. Şu kadar ki, hak sahibi eserin kendisine tevdiini istiyemez.

Aslın maliki, eser sahibinin şeref veya itibarını düşürmemek şartıyla o eser üzerinde kanun dairesinde dilediği gibi tasarruf edebilir.

5. Hakların kullanılması

a) Genel olarak

ON SEKİZİNCİ MADDE — Malî hakların devam süresi bitmiş olsa da, eser sahibi gerçek kişi ise yaşadığı ve tüzel kişi ise devam ettiği müddetçe 14, 15 ve 16 nci maddeler gereğince haiz olduğu hakları kullanabilir. Mümeyyiz bulunan küçükler ve kısıtlılar bu hakları kullanmada kanuni temsilcilerinin rızasına muhtaç değildirler.

b) Hakları kullanabilecek kimseler

ON DOKUZUNCU MADDE — Eser sahibi 14 ve 15 nci maddelerin birinci fıkralarıyla kendisine tanınan salâhiyetlerin kullanılış tarzlarını tesbit etmemişse yahut bu hususu her hangi bir kimseye bırakmamışsa bu salâhiyetlerin ölümünden sonra kullanılması, vasiyeti tenfiz memuruna; bu tâyin edilmemişse sırasıyla sağ kalan eşi ile çocuklarına ve mansup mirasçılara, ana - babasına, kardeşlerine aittir.

Eser sahibinin ölümünden sonra yukarıki fıkrada sayılan kimseler eser sahibine 14, 15 ve 16 nci maddelerin üçüncü fıkralarında tanınan hakları, malî hakların devam süresince ve her halde eser sahibinin ölümünden itibaren 50 yıl içinde kendi namlarına kullanabilirler.

Eser sahibi veya birinci ve ikinci fıkralara göre salâhiyetli olanlar, salâhiyetlerini kullanmazlarsa; eser sahibinden veya halefinden malî bir hak iktisap eden kimse meşru bir menfaati bulunduğunu ispat şartıyla, eser sahibine 14, 15 ve 16 nci maddelerin üçüncü fıkralarında tanınan hakları kendi namına kullanabilir.

Salâhiyetli kimseler birden fazla olup müdahale hususunda birleşmezlerse; mahkeme, eser sahibinin muhtemel arzusuna en uygun bir şekilde basit yargılama usulü ile ihtilâfı halleder.

18 nci madde ile yukarıki fıkralarda sayılan salâhiyetli kimselerden hiçbiri bulunmaz veya bulunupta salâhiyetlerini kullanmazlarsa yahut ikinci fıkrada tâyin edilen süreler bitmişse eser; memleketin kültürü bakımından önemli görüldüğü takdirde Millî Eğitim Bakanlığı 14, 15 ve 16 nci maddelerin üçüncü fıkralarında eser sahibine tanınan hakları kendi namına kullanabilir.

III - Malî haklar

1. Genel olarak

YIRMİNCİ MADDE — Henüz alenileşmemiş bir eserden her ne şekil ve tarzda olursa olsun faydalanma hakkı munhasıran eser sahibine aittir. Alenileşmiş bir eserden eser sahibine munhasıran tanınan faydalanma hakkı, bu kanunda malî hak olarak gösterilenlerden ibarettir. Malî haklar birbirine bağlı değildir. Bunlardan birinin tasarrufu ve kullanılması diğerine tesir etmez.

Bir işlenmenin sahibi, kendisine bu sıfatla tanınan malî hakları, işleme husu-

sunun serbest olduğu haller dışında, asıl eser sahibinin müsaade ettiği nispette kullanılabilir.

2. Çeşitleri

a) İşleme hakkı

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Bir eserden, onu işlemek suretiyle faydalanma hakkı munhasıran eser sahibine aittir.

b) Çoğaltma hakkı

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Bir eserden, onun aslını veya işlenmelerini çoğaltmak suretiyle faydalanma hakkı munhasıran eser sahibine aittir. Bir eserin işaret, ses veya resim nakline yarıyan plâk, filim ve eczalı kâğıt gibi mekanik vasıtalara alınması da çoğaltma sayılır. Aynı kaide kabartma ve delikli kalıplar ve benzerleri hakkında da caridir.

Çoğaltma hakkı, güzel sanat eserlerine mütaallik plân ve krokilerin, bunları yapanlar tarafından icra ve tatbiki salâhiyetini de ihtiva eder.

c) Yayma hakkı

YIRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bir eserden; onun aslından veya işlenmesinden çoğaltma ile elde edilmiş nüshalarını satışa çıkarmak veya dağıtmak yahut diğer bir şekilde ticaret mevkiine koymak suretiyle faydalanma hakkı munhasıran eser sahibine aittir.

Yurt dışında çoğaltılmış nüshaların Türkiye'ye sokulmaları halinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

Hak sahibi muayyen nüshaları, mülkiyeti devrederek ticaret mevkiine koyduktan sonra, bunların yayımı eser sahibine tanınan yayma hakkını ihlâl etmez.

ç) Temsil hakkı

YIRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bir eserden, onun asıl veya işlenmelerini doğrudan doğruya yahut işaret, ses veya resim nakline yarıyan aletlerle umumi mahallerde okumak, çalmak, oynamak ve göstermek gibi temsil suretiyle faydalanma hakkı munhasıran eser sahibine aittir.

Temsilin umuma arzedilmek üzere vukubulduğu mahalden başka bir yere herhangi bir teknik vasıta ile nakli de eser sahibine aittir.

d) Radyo ile yayım hakkı

YIRMİ BEŞİNCİ MADDE — Bir eserden, onun asıl veya işlenmelerini radyo veya buna benzeyen ve işaret, ses yahut resim nakline yarıyan diğer teknik tesislerle yaymak; böylece yayılan eserleri diğer bir radyo teşekkülünden naklen alarak ister telli, ister telsiz olsun tekrar yaymak veya oparlör yahut buna benzeyen ve işaret, ses yahut resim nakline yarıyan diğer teknik tesislerle umumi mahallerde temsil etmek suretiyle faydalanma hakkı munhasıran eser sahibine aittir.

3. Süreler

a) Genel olarak

YİRMİ ALTINCI MADDE — Eser sahibine tanınan malî haklar zamanla mukayyettir. 46 ve 47 nci maddelerdeki haller dışında koruma süresinin bitiminden sonra herkes, eser sahibine tanınan malî haklardan faydalanabilir.

Bir eserin aslı veya işlenmeleri için tanınan koruma süreleri birbirine tâbi değildir.

Bu hüküm 9 ncu maddenin birinci fıkrasındaki eserler hakkında da uygulanır. Koruma süresi, eserin alenileşmesinden önce cereyana başlamaz.

Forma veya fasikül halinde yayımlanan eserlerde son forma veya fasikülün yayımlandığı tarih, eserin aleniyeti tarihi sayılır. Fâsıla ile yayımlanan mütaadit ciltlerden müteşekkil eserlerin her bir cildi ile bülten, risale, mevkute ve yıllıklar gibi eserlerde aleniyet tarihi bunlardan her birinin yayımlanma tarihidir.

Aleniyet tarihinden başlayan süreler eserin ilk defa alenileştiği veya dördüncü fıkraya göre alenileşmiş sayıldığı yıldan sonraki senenin ilk gününden itibaren hesap olunur.

Eser sahibinin ölümünden itibaren başlayan sürelerin hesabında, eser sahibinin öldüğü seneyi takip eden yılın ilk günü başlangıç tarihi sayılır. 10 ncu maddenin birinci fıkrasında zikredilen hallerde süre, eser sahiplerinden son sağ kalanının ölüm tarihinden sonra başlar.

b) Sürelerin devamı

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Koruma süresi eser sahibinin yaşadığı müddetçe ve ölümünden itibaren 50 yıl devam eder.

Sahibinin ölümünden sonra alenileşen eserlerde koruma süresi, ölüm tarihinden sonra 50 yıldır.

12 nci maddenin birinci fıkrasındaki hallerde koruma süresi, eserin aleniyet tarihinden sonra 50 yıldır; meğer ki eser sahibi bu sürenin bitmesinden önce adını açıklamış bulunsun.

Eser sahibi bir tüzel kişi ise, koruma süresi aleniyet tarihinden itibaren 20 yıldır.

c) Türkçeye tercüme hususunda koruma süresi

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — İlk defa Türkçeden başka bir dilde yayımlanmış olan bir ilim ve edebiyat eseri yayımlandığı tarihten itibaren 10 yıl içinde eser sahibi veya onun müsaadesi ile başka bir kimse tarafından Türkçe tercümesi yapılarak yayımlanmamış ise 10 yılın geçmesiyle bu eserin Türkçeye tercümesi serbesttir.

Bu hüküm diğer işlemler hakkında uygulanmaz.

ç) El işleri, küçük sanat eserleri, fotoğraf ve sinema eserlerinde süre

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — El işleri, küçük sanat eserleri, fotoğraf ve sinema eserleri için koruma süresi aleniyet tarihinden itibaren 20 yıldır.

B) Tahditler

I - Âmme intizamı mülâhazasıyla

OTUZUNCU MADDE — Eser sahibine tanınan haklar, eserin ispatı maksadıyla mahkeme ve diğer resmî makamlar huzurunda ve alelîtlak zabıta ve ceza iş-

lerinde bir muameleye konu teşkil etmek üzere kullanılmasına mâni değildir. Fotoğraflar, umumi emniyet mülâhazasıyla veya adlî maksatlar için sahibinin rızası alınmaksızın, resmî makamlar veya bunların emriyle başkaları tarafından her şekilde çoğaltılabilir ve yayılabilir.

Eserin her hangi bir suretle ticaret mevkiine konmasını, temsilini veya diğer şekillerde kullanılmasını meneden yahut müsaade veya kontrole bağlı tutan kamu hukuku hükümleri mahfuzdur.

II Genel menfaat mülâhazasıyla

1. Mevzuat ve içtihatlar

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Resmen yayımlanan veya ilân olunan kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge ve kazai kararların çoğaltılması, yayılması, işlenmesi veya her hangi bir suretle bunlardan faydalanma serbesttir.

2. Nutuklar

OTUZ İKİNCİ MADDE — Büyük Millet Meclisinde ve diğer resmî meclis ve kongrelerde, mahkemelerde, umumi toplantılarda söylenen söz ve nutukların, haber ve malûmat verme maksadiyle çoğaltılması, umumi mahallerde okunması veya radyo vasıtasıyla ve başka suretle yayımı serbesttir.

Hâdisenin mahiyeti ve vaziyetin icabı gerektirmediği hallerde söz ve nutuk sahiplerinin adı zikredilmeyebilir.

Bu söz ve nutukları birinci fıkrada zikredilenden başka bir maksatla çoğaltmak veya diğer bir suretle yaymak eser sahibine aittir.

3. Temsil serbestisi

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Yayımlanmış bir eserin; umumi mahallerde, munhasıran eğitim ve öğretim maksadiyle veya intifa kasdı olmaksızın meccanen temsili serbesttir.

Aynı kaide sâfi gelirleri tamamen hayır gayelerine tahsis edilen müsamereleler hakkında da uygulanır.

Bununla beraber eser sahibinin ve eserin adını mûtat şekilde zikretmek icap eder.

4. Eğitim ve öğretim için seçme ve toplama eserler

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Yayımlanmış musiki, ilim ve edebiyat eserlerinden ve alenileşmiş güzel sanat eserlerinden, maksadın haklı göstereceği bir nispet dâhilinde iktibaslar yapılmak suretiyle, hal ve vaziyetinden eğitim ve öğretim gayesine tahsis edildiği anlaşılan seçme ve toplama eserler vücuda getirilmesi serbesttir. 2 nci maddenin üçüncü bendinde ve 4 ncü maddenin 1 nci fıkrasının birinci ve beşinci bentlerinde gösterilen neviden eserler, ancak seçme ve toplama eserin münderecatını aydınlatmak üzere iktibas edilebilir.

Munhasıran okullara mahsus olarak hazırlanan ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından onanan (okul - radyo) yayımları için de birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bütün bu hallerde eser ve eser sahibinin adı mûtat şekilde zikredilmek icap eder.

5. İktibas serbestisi

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Bir eserden aşağıdaki hallerde iktibas yapılması caizdir:

1. Alenileşmiş bir eserin bâzı cümle ve fıkralarının müstakil bir ilim ve edebiyat eserine alınması;
2. Yayımlanmış bir bestenin en çok tema, motif, pasaj ve fikir nevinden parçalarının müstakil bir musiki eserine alınması;
3. Alenileşmiş güzel sanat eserlerinin ve yayımlanmış diğer eserlerin, maksadın haklı göstereceği bir nispet dâhilinde ve münderecatını aydınlatmak maksadıyla bir ilim eserine konulması;
4. Alenileşmiş güzel sanat eserlerinin ilmi konferans veya derslerde, konuyu aydınlatmak için projeksiyon ve buna benzer vasıtalarla gösterilmesi.

İktibasın belli olacak şekilde yapılması lâzımdır. İlim eserlerinde, iktibas hususunda kullanılan eserin ve eser sahibinin adından başka bu kısmın alındığı yer belirtilir.

6. Gazete münderecatı

OTUZ ALTINCI MADDE — Basın Kanununun 15 nci maddesi hükmü mahfuz kalmak üzere basın veya radyo tarafından umuma yayılmış bulunan günlük havadisler ve haberler serbestçe iktibas olunabilir.

Gazete veya dergilerde çıkan içtimai, siyasi veya iktisadi günlük meselelere mütaallik makale ve fıkraların iktibas hakkı sarahaten mahfuz tutulmamışsa aynen veya işlenmiş şekilde diğer gazete ve dergiler tarafından alınması ve radyo vasıtasıyla veya diğer bir suretle yayılması serbesttir. İktibas hakkı mahfuz tutulsa bile sözü geçen makale ve fıkraların kısaltılarak basın özetleri şeklinde alınması, radyo vasıtasıyla veya diğer bir suretle yayılması caizdir.

Bütün bu hallerde, iktibas edilen gazete, dergi ve ajansın ve eğer bunlar da başka bir kaynaktan alınmışlarsa o kaynağın adı, tarih ve sayısından başka makale sahiplerinin adı, müstear adı veya alâmeti zikredilmek icabeder.

7. Röportaj

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Röportaj mahiyetinde olmak üzere; günlük hâdiselere bağlı olarak fikir ve sanat eserlerinden bâzı parçaların işaret, ses veya resim nakline yarıyan vasıtalara alınması caizdir. Bu şekilde alınmış parçaların çoğaltılması, yayılması, temsil edilmesi veya radyo ile yayınlanması serbesttir.

Alenileşmiş ilim ve edebiyat eserlerinden bâzı parçaların röportaj çerçevesini aşmamak şartıyla radyo vasıtasıyla yayınlanması caizdir.

III - Hususi menfaat mülâhazasıyla

1. Şahsan kullanma

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Bütün fikir ve sanat eserlerinin yayınlanma veya kâr maksadı güdülmeksizin şahsan kullanmaya mahsus mahdut nüshalara munhasır kalmak şartıyla, çoğaltılması caizdir. Bundan sinema eserleri müstesnadır.

Musiki, ilim ve edebiyat eserlerinin muayyen ve mahdut nüshalara munhasır kalmak şartıyla ivaz mukabilinde çoğaltılması da caizdir. Çoğaltmayı iş edi-

nen bir kimse bunu ancak sipariş üzerine el yazısı veya yazı makinesi ile yapabilir.

Şu kadar ki, güzel sanat eserlerine mütaallik plân ve projelerle krokileri icra ve tatbik ve mimarlık eserlerini taklit yoluyla inşa, ancak eser sahibinin müsaadesiyle olur.

Herkes birinci ve ikinci fıkralardaki şartlar altında musiki, ilim ve edebiyat eserlerini işliyebileceği gibi başkasına da işletebilir.

Nüshalar üzerinde bir kayıtla menedilmiş olmadıkça yayımlanmış bir eserin ücret mukabilinde kiralanması caizdir.

2. Bestekârlara tanınan haklar

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Musiki eserlerinin sahibi, yayımlanmış bir edebiyat eserinin ufak parçalarını, sahibinin müsaadesini almaksızın, besteleleriyle birlikte çoğaltmak, yaymak, umumi mahallerde temsil etmek ve radyo vasıtasıyla yaymak salâhiyetini haizdir.

Birinci fıkrada sözü geçen güftelerin, konser ve radyo programlarına konularak parasız dağıtılması ve plâkların üstünde veya bunlarla birlikte verilmek üzere bastırılmış olması hallerinde musiki eserlerinden ayrı olarak çoğaltılıp yayılması caizdir.

Bu imkânlardan faydalanan kimse, edebiyat eserinin ve sahibinin adını mûtat şekilde bildirmeye mecburdur.

3. Kopye ve teşhir

KIRKINCI MADDE — Umumi yollar, caddeler ve meydanlara, temelli kalmak üzere konulan güzel sanat eserlerini; resim, grafik, fotoğraf ve saire ile çoğaltma, yayma, umumi mahallerde projeksiyonla gösterme, radyo ve benzeri vasıtalarla yayımlama caizdir. Bu salâhiyet mimarlık eserlerinde yalnız dış şekle munbasırdır.

Üzerlerine, sahibi tarafından sarahaten menedici bir kayıt konulmuş olmadıkça güzel sanat eserleri, malikleri veya bunların muvafakatiyle başkaları tarafından umumi mahallerde teşhir edilebilir.

Açık artırma ile satılacak eserler umuma teşhir olunabilir. Umumi mahallerde teşhir edilen veya açık artırmaya konulan bir eseri sergi veya artırmayı tertip eden kimseler tarafından bu maksatlarla çıkarılacak katalog, kılavuz veya bunlara benzer matbualar vasıtasıyla çoğaltma ve yayma caizdir.

Bu hallerde, aksine yerleşmiş âdet yoksa, eser sahibinin adının zikrinden vazgeçilebilir.

4. Plâkların çalınması

KIRK BİRİNCİ MADDE — Eser sahibinin müsaadesiyle ses nakline yarayan vasıtalara alınmış olan musiki, ilim ve edebiyat eserlerinin umumi mahallerde çalınması caizdir. Ancak eser sahiplerinin, meslekî birlik vasıtasıyla uygun bir bedel talep etmek hakları mahfuzdur.

IV - Hükümete tanınan yetkiler

1. Meslekî birlikler kurulması

KIRK İKİNCİ MADDE — Eser sahipleri maddi ve mânevi menfaatlerini

müşterek bir tarzda kullanmak ve korumak maksadiyle bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde meslekî birlik vücuda getirmedikleri takdirde; hükümet, bu birliğin kurulmasını sağlar.

Üyelerine, sermaye koymak, kâr ve zarara ve hukuki mesuliyete iştirak etmek vecibesi yüklememek şartıyla bu birlik hususi hukuka tâbi ve tüzel kişiliği haiz olur. Birliğin teşkilât ve idare tarzı ile teftiş ve murakabe usullerini gösteren statüler ilgililerin mütalâası alındıktan sonra Adalet ve Millî Eğitim bakanlıklarınca tanzim ve Bakanlar Kurulunca tasdik olunur. İlgililer birliğe üye olmadıkça bunun sağladığı faydalardan ve statülere göre tahsili birliğe bırakılan malî haklardan faydalanamazlar.

2. Radyo yayımları

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Yayımlanmış bulunan fikir ve sanat eserlerini sahiplerinin müsaadesini almaksızın radyo ile yaymak hususunda radyo idarelerine Bakanlar Kurulunca bir kararname ile yetki verilebilir. Bu yetkiye, yayımlanan eserlerin umumi mahallerde hoparlör veya buna benzer teknik vasıtalarla nakledilmesine ruhsat verme hakkı da dâhildir.

Bu kararnamede radyo ile yayımlanmış veya yayımlanacak olan eseri işaret, ses veya resim nakline yarıyan muvakkat vasıtalara almak salâhiyeti de radyo idarelerine verilebilir. Şu kadar ki; bu salâhiyetten faydalanan radyo idareleri, eserleri yalnız kendi cihazlarıyla ve munhasıran kendi yayım maksatları için bu vasıtalara alabilirler. Bu vasıtalar maksada uygun olarak kullanıldıktan sonra muhafaza edilmek üzere Millî Kütüphaneye devredilir.

Bu madde uyarınca yapılacak yayımlar için eser sahiplerine radyo idareleri tarafından verilecek ücretler Adalet ve Millî Eğitim bakanlıklarınca birlikte tesbit ve Bakanlar Kurulu tarafından tasdik edilecek bir tarife üzerinden ödenir. Ancak 32, 34, 36, 37 ve 39 ncü maddeler gereğince yayımı esasen serbest olan hususlar için ücret verilmez.

Hak sahiplerine yapılması icabeden ödemeler statüsü gereğince onlara dağıtılmak üzere Meslekî birliğe yapılır.

3. Plâk imali

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Türkiye'de ses nakline yarıyan aletleri imal eden müesseselere, hak sahiplerine Meslekî birlik vasıtasıyla münasip bir bedel ödemek şartıyla yayımlanmış musiki eserlerini, sahiplerinin müsaadesi alınmaksızın bu aletlere almak yetkisi bir kararname ile verilebilir.

43 ncü maddenin 3 ncü ve 4 ncü fıkraları bu halde de uygulanır.

4. Güzel sanat eserlerinin satış bedellerinden pay verilmesi

KIRK BEŞİNCİ MADDE — 4 ncü maddenin 1 nci ve 2 nci bendinde sayılan güzel sanat eserlerinin asıllarıyla 2 ncü maddenin 1 nci bendinde ve 3 ncü maddede sayılıpta yazarlarla bestecilerin el yazısıyla yazılmış eserlerinin asıllarından biri eser sahibi veya mirasçıları tarafından bir defa satıldıktan sonra eser, koruma süresi içinde bir sergide veya açık artırmada yahut bu gibi eşyayı satan bir mağazada satış konusu olarak elden ele geçtikçe bu satış bedeli ile bir önceki satış bedeli arasında açık bir nispetsizlik bulunması halinde satıcıya her defasında, bedel farkından münasip bir payı eser sahibine, bu ölmüşse miras hükümlerine göre üçüncü dereceye kadar (Bu derece hariç) kanuni mirasçılara ve eşine, bunlar da

yoksa Meslekî birliğe vermek borcu bir kararname ile yükletilebilir.

Kararnamede :

1. Bedel farkının yüzde onunu geçmemek şartıyla farkın nispetine göre tesbit edilecek bir pay tarifesi;
 2. Bedeli kararnamede tesbit edilecek miktar aşmayan satışların pay vermek borcundan muaf tutulacağı;
 3. Eser neveleri itibariyle Meslekî birliğin hangi kolunun ilgili sayılabileceği;
- gösterilir.

Satışın vukubulduğu müessese sahibi satıcı ile birlikte müteselsilen mesuldür.

Cebrî satış hallerinde pay ancak diğer alacaklar tamamen ödendikten sonra ödenir.

Pay verme borcunun zaman aşımı, bu borcun doğumunu intaç eden satıştan itibaren beş yıldır.

5. Devletin faydalanma salâhiyeti

KIRK ALTINCI MDDE — Çoğaltma ve yayımı sahibi tarafından açıkça menedilmemiş olan ve umumi kütüphane, müze ve buna benzer sair müesseselerde saklı bulunan henüz yayımlanmamış eserlerden faydalanma salâhiyeti bir kararname ile munhasıran Devlete veya Mesleki birliğe, yahut Devletçe uygun görülecek bir kültür müessesesine verilebilir.

Kararname :

1. Eser sahibinin adını;
 2. Faydalanma salâhiyetinin hangi makam veya müesseseye verildiğini ve bir zamanla mukayyet olup olmadığını;
 3. Sâfi kârın kültürel gayelere tahsis edileceğini;
- ihtiva eder.

6. Kamuya maletme.

KIRK YEDİNCİ MADDE — Bir kararname ile memleket kültürü için önemi haiz görülen bir eser üzerindeki malî haklardan faydalanma salâhiyeti, hak ashiplerine münasip bir bedel ödenmesi suretiyle koruma süresinin bitiminden önce kamuya maledilebilir.

Bu hususta karar verilebilmesi için eserin Türkiye'de veya Türk vatandaşları tarafından Türkiye dışında yayımlanmış olması ve aynı zamanda eser nüshalarının iki yıldan beri tükenmiş bulunması ve hak sahibinin münasip bir süre içerisinde bunun yenisini yayımlıyacağını da ihtimal dışında görülmüş olması lâzımdır.

Bu kararnamede :

1. Eser ve sahibinin adı;
 2. Müktesep hakları ihlâl edilen kimeslere ödenecek bedel;
 3. Malî hakları kullanacak makam veya müessese;
 4. Verilen bedelin itfasından sonra elde edilecek sâfi kârın hangi kültürel gayelere tahsis edileceği;
- yazılır.

Dördüncü bölüm*Sözleşme ve tasarruflar*

A) Hayatta vâkı tasarruflar

I - Asli iktisap

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Eser sahibi veya mirasçıları kendilerine ka-
nunen tanınan malî hakları süre, yer ve muhteva itibariyle mahdut veya gayri-
mahdut, karşılıklı veya karşılıksız olarak başkalarına devredebilirler.

Malî hakları sadece kullanma salâhiyeti de diğer bir kimseye bırakılabilir.
(Ruhsat).

Yukardaki fıkralarda sayılan tasarruf muameleleri henüz vücuda getirilmemiş
veya tamamlanacak olan bir esere taallûk etmekte ise bâtıldır.

II - Devren iktisap

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Eser sahibi veya mirasçılarından malî bir
hak veya böyle bir hakkı kullanma ruhsatını iktisap etmiş olan bir kimse, an-
cak bunların yazılı muvafakatiyle bu hakkı veya kullanma ruhsatını diğer biri-
ne devredebilir.

İşleme hakkının devrinde, devren iktisap eden kimse hakkında da eser sahi-
bi veya mirasçılarının aynı suretle muvafakati şarttır.

III - Sözleşmeler

1. Vücuda getirilecek eserler

ELLİNCİ MADDE — 48 ve 49 ncu maddelerde sayılan tasarruf muamelele-
rine dair taahhütler, eser henüz vücuda getirilmeden önce yapılmış olsa dahi mu-
teberdir.

Eser sahibinin ileride vücuda getireceği eserlerin bütününe veya muayyen
bir nev'ine taallûk eden bu kabîl taahhütleri taraflardan her biri, ihbar tarihin-
den bir yıl sonra hüküm ifade etmek üzere feshedebilir.

Eser tamamlanmadan önce, eser sahibi ölür veya tamamlama kabiliyetini zayı
eder, yahut kusuru olmaksızın eserin tamamlanması imkânsız hale gelirse zikri
geçen taahhütler kendiliğinden münfesihtir. Diğer tarafın iflâs etmesi veya söz-
leşme uyarınca devraldığı malî hakları kullanmaktan âciz duruma düşmesi yahut
kusuru olmaksızın kullanmanın imkânsız hale gelmesi hallerinde de aynı hüküm
caridir.

2. İlerideki faydalanma imkânları

ELLİ BİRİNCİ MADDE — İleride çıkarılacak mevzuatın eser sahibine tanı-
ması muhtemel malî hakların devrine veya bunların başkaları tarafından kulla-
nılmasına mütaallik sözleşmeler bâtıldır.

İleride çıkarılacak mevzuatla malî hakların şümülünün genişletilmesi veya ko-
ruma süresinin uzatılmasından doğacak salâhiyetlerden vazgeçmeyi yahut bunla-
rın devrini ihtiva eden sözleşmeler hakkında aynı hüküm caridir.

IV - Şekil

ELLİ İKİNCİ MADDE — Malî haklara dair sözleşme ve tasarrufların yazılı olması ve konuları olan hakların ayrı ayrı gösterilmesi şarttır.

V - Tekeffül

1. Hakkın mevcut olmaması

ELLİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Malî bir hakkı başkasına devreden veya kullanma ruhsatını veren kimse, iktisap edene karşı hakkın mevcudiyetini Borçlar Kanununun 169 ve 171 nci maddeleri hükmünce zâmindir.

Haksız fiillerden ve sebepsiz mal iktisabından doğan talepler mahfuzdur.

2. Salâhiyetin mevcut olmaması

ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Malî bir hakkı yahut kullanma ruhsatını devre salâhiyetli olmayan kimseden iktisap eden, hüsnüniyet sahibi olsa bile himaye görmez.

Salâhiyeti olmaksızın malî bir hakkı başkasına devreden veya kullanma ruhsatını veren kimse; salâhiyeti bulunmadığına diğer tarafın vâkif olduğunu veya vâkif olması lâzımgeldiğini ispat etmedikçe tasarrufun hükümsüz kalmasından doğan zararı tazminle mükelleftir. Kusur halinde mahkeme; hakkaniyet gerektiriyorsa daha geniş bir tazminata hükmedebilir.

Haksız fiillerden ve sebepsiz mal iktisabından doğan talepler mahfuzdur.

VI - Yorum kaideleri

1. Şümül

ELLİ BEŞİNCİ MADDE — Aksi kararlaştırılmış olmadıkça malî bir hakkın devri veya bir ruhsatın verilmesi eserin tercüme veya sair işlenmelerine şâmil değildir.

2. Ruhsat

ELLİ ALTINCI MADDE — Ruhsat; malî hak sahibinin başkalarına da aynı ruhsatı vermesine mâni değilse (basit ruhsat), yalnız bir kimseye mahsus olduğu takdirde (tam ruhsat) dır.

Kanun veya sözleşmeden aksi anlaşılmadıkça her ruhsat basit sayılır.

Basit ruhsatlar hakkında hasılat kirasına, tam ruhsatlar hakkında intifa hakkına dair hükümler uygulanır.

3. Mülkiyetin intikali

ELLİ YEDİNCİ MADDE — Asıl veya çoğaltılmış nüshalar üzerindeki mülkiyet hakkının devri, aksi kararlaştırılmış olmadıkça, fikrî hakların devrini ihtiva etmez.

Bir güzel sanat eseri üzerinde çoğaltma hakkını haiz olan bir kimseden kalıp ve sair çoğaltma aletlerinin zilyedliğini iktisap eden kimse, aksi kararlaştırılmamışsa, çoğaltma hakkını da iktisap etmiş sayılır.

Bir sinema eserinin çoğaltılmış nüshaları üzerinde mülkiyet iktisap eden kimse, aksi kararlaştırılmamışsa, temsil hakkını da iktisap etmiş sayılır.

VII - Cayma hakkı

ELLİ SEKİZİNCİ MADDE — Malî bir hak veya ruhsat iktisap eden kimse, kararlaştırılan süre içinde ve eğer bir süre tâyin edilmemişse icabı hale göre münasip bir zaman içinde hak ve salâhiyetlerden gereği gibi faydalanmaz ve bu yüzden eser sahibinin menfaatleri esaslı surette ihlâl edilirse eser sahibi sözleşmeden cayabilir.

Cayma hakkını kullanmak isteyen eser sahibi sözleşmedeki hakların kullanılması için Noter vasıtasıyla diğer tarafa münasip bir mehil vermeye mecburdur. Hakkın kullanılması, iktisap eden kimse için imkânsız olur veya tarafından reddedilir yahut bir mehil verilmesi halinde eser sahibinin menfaatleri esaslı surette tehlikeye düşmekte ise mehil tâyinine lüzum yoktur.

Verilen mehil neticesiz geçerse veya mehil tâyinine lüzum yoksa Noter vasıtasıyla yapılacak ihbar ile cayma tamam olur. Cayma ihbarının tebliğinden itibaren 4 hafta geçtikten sonra caymaya karşı itiraz dâvası açılmaz.

İktisap edenin malî hakkı kullanmamakta kusuru yoksa veya eser sahibinin kusuru daha ağır ise hakkaniyet gerektiği hallerde iktisap eden, münasip bir tazminat isteyebilir.

Cayma hakkından önceden vazgeçme caiz olmadığı gibi bu hakkın dermeyanını iki yıldan fazla bir süre için meneden takyitler de hükümsüzdür.

VIII - Hakkın eser sahibine avdeti

ELLİ DOKUZUNCU MADDE — Eser sahibi veya mirasçuları malî bir hakkı muayyen bir gaye zımında yahut muayyen bir süre için devretmişlerse gayenin ortadan kalkması veya sürenin geçmesiyle ilgili hak, sahibine avdet eder. Bu hüküm, başkasına devrine sözleşme ile müsaade edilmemiş olan malî bir hakkı iktisap eden kimsenin ölümü yahut iflâsı halinde cari değildir; meğer ki, işin mahiyeti icabı, hakkın kullanılması, iktisap edenin şahsına bağlı bulunsun.

Muayyen bir gaye zımında veya muayyen bir süre için verilen ruhsatlar birinci fıkrada sayılan hallerde son bulur.

B) Vazgeçme

ALTMİŞİNCİ MADDE — Eser sahibi yahut mirasçuları, kendilerine kanunen tanınan malî haklardan, önceden vâkı tasarruflarını ihlâl etmemek şartıyla, bir resmî senet tanzimi ve bu hususun Resmî Gazetede ilânı suretiyle vazgeçebilirler.

Vazgeçme, ilân tarihinden başlayarak koruma süresinin bitmesi halindeki hukuki neticeleri doğurur.

C) Haciz ve rehin

I - Caiz olmayan haller

ALTMİŞ BİRİNCİ MADDE — İcra ve İflâs Kanununun 24 ve 30 ncu maddelerinin hükümleri mahfuz kalmak şartıyla :

1. Eser sahibinin veya mirasçılardan birinin mülkiyeti altında bulunan henüz alenileşmemiş bir eserin müsvedde veya asılları;
2. Sinema eserleri hariç olmak üzere birinci bentte zikredilen eserler üzerindeki malî haklar;
3. Eser sahibinin, malî haklara dair hukuki muamelelerden doğan paradan gayri alacakları;

Kanuni veya akdî bir rehin hakkının, cebrî icranın veya hapis hakkının konusu olamaz.

II - Caiz olan haller

ALTMİŞ İKİNCİ MADDE — Aşağıdaki hükümler dairesinde :

1. Alenilemiş bir eserin müsveddesi veya aslı;
2. Yayımlanmış bir eserin çoğaltılmış nüshaları;
3. Eser sahibinin korunmaya lâyık olan mânevi menfaatlerini ihlâl etmemek şartıyla alenilemiş bir eser üzerindeki malî hakları;
4. Eser sahibinin malî haklara dair hukuki muamelelerden doğan para alacakları;

Kanuni veya akdî bir rehin hakkının, cebrî icranın yahut hapis hakkının konusunu teşkil edebilir.

Birinci fıkrada sayılan konulara dair rehin sözleşmesinin muteber olması için yazılı şekilde yapılması lâzımdır. Sözleşmede rehin olarak verilenler ayrı ayrı gösterilmelidir.

Güzel sanat eserlerine ait kalıplar ve sair çoğaltma vasıtaları, birinci fıkranın üçüncü bendinde yazılı malî haklar üzerinde cebrî icra tatbiki için lüzumlu görüldüğü nispette zilyed olan kimselerden geçici olarak alınabilir.

Mimarlık eserleri hariç olmak üzere güzel sanat eserlerinin asılları ve eser sahibine yahut mirasçılara ait musiki, ilim ve edebiyat eserlerinin müsveddeleri, birinci fıkranın üçüncü bendinde yazılı malî haklar üzerinde cebrî icra tatbiki için lüzumlu görüldüğü nispette zilyed olan kimselerden geçici olarak alınabilir.

Ç) Miras

I - Genel olarak

ALTMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun tanıdığı malî haklar miras yolu ile intikal eder.

Malî haklar üzerinde ölüme bağlı tasarruflar yapılması caizdir.

II - Müşterek eser sahiplerinden birinin ölümü

ALTMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — Eseri birlikte vücuda getirenlerden biri, eserin tamamlanmasından yahut alenileşmesinden önce ölürse hissesi, diğerleri arasında taksime uğrar. Bunlar, ölenin mirasçalarına münasip bir bedel ödemekle mükelleftirler. Miktar üzerinde uzlaşamazlarsa bunu mahkeme tâyin eder.

Eseri birlikte vücuda getirenlerden biri eserin alenileşmesinden sonra ölürse diğerleri, ölenin mirasçileriyle birliği devam ettirip ettirmemekte serbesttirler.

Devama karar vermeleri halinde, sağ kalan eser sahipleri mirasçılardan birliğe karşı haklarının kullanılması hususunda bir temsilci tâyinini talep edebilirler.

Devama karar verilmediği takdirde birinci fıkra hükümleri uygulanır.

III - Mirasçılardan birden fazla oluşu

ALTMİŞ BEŞİNCİ MADDE — Eser sahibinin terekesinde bu kanunun tanıdığı malî haklar mevcut olupta Medeni Kanunun 581 nci maddesi uyarınca bir temsilci tâyin edilmişse, temsilci, bu haklar üzerinde yapacağı muameleler için mirasçılardan kararını almaya mecburdur.

Beşinci bölüm

Hukuk ve ceza dâvaları

A) Hukuk dâvaları

I - Tecavüzün ref'i dâvası

1. Genel olarak

ALTMİŞ ALTINCI MADDE — Mânevi ve malî hakları tecavüze uğrıyan kimse tecavüz edeme karşı tecavüzün ref'ini dâva edebilir.

Tecavüz, hizmetlerini ifa ettikleri sırada bir işletmenin temsilcisi veya müstahdemleri tarafından yapılmışsa işletme sahibi hakkında da dâva açılabilir.

Tecavüz edenin veya ikinci fıkrada yazılı kimselerin kusuru şart değildir.

Mahkeme, eser sahibinin mânevi ve malî haklarını, tecavüzün şumulünü, kusurun olup olmadığını, varsa ağırlığını ve tecavüzün ref'i halinde tecavüz edenin düçar olması muhtemel zararları takdir ederek halin icabına göre tecavüzün ref'i için lüzumlu göreceği tedbirlerin tatbikına karar verir.

2. Mânevi haklara tecavüz halinde

ALTMİŞ YEDİNCİ MADDE — Henüz âlenileşmemiş bir eser, sahibinin rızası olmaksızın veya arzusuna aykırı olarak umuma arz edildiği takdirde tecavüzün ref'i dâvası, ancak umuma arz keyfiyetinin çoğaltılmış nüshaların yayımlanması suretiyle vâkı olması halinde açılabilir. Aynı hüküm, esere, sahibinin arzusuna aykırı olarak adının konulduğu hallerde de caridir.

Eser üzerinde sahibinin adı hiç konulmamış veya yanlış konulmuş yahut konulan ad itibasa meydan verecek mahiyette olupta eser sahibi 15 nci maddede zikredilen tesbit dâvasından başka tecavüzün ref'ini talep etmişse, tecavüz eden gerek aslına, gerek tedavülde bulunan çoğaltılmış nüshalar üzerine eser sahibinin adını derç etmeye mecburdur. Masrafı tecavüz edene ait olmak üzere, hükmün en fazla 3 gazetede ilâmı talep edilebilir.

32, 33, 34, 35, 36, 39 ve 40 ncı maddelerde sayılan hallerde yanlış veya kifayetsiz kaynak tasrih edilmiş ve yahut hiç kaynak gösterilmemişse ikinci fıkra hükmü uygulanır.

Eser haksız olarak değiştirilmiş ise hak sahibi aşağıdaki taleplerde bulunabilir:

1. Eser sahibi, eserin değiştirilmiş şekilde çoğaltılmasının, yayım ve temsilinin, radyo ile yayımının menedilmesini ve tecavüz edenin, tedavülde bulunan çoğaltılmış nüshalardaki değişiklikleri düzeltmesini veya bunların eski haline getirilmesini talep edebilir. Değişiklik, eserin, gazete, dergi veya radyo ile yayım sırasında yapılmışsa eser sahibi, masrafı tecavüz edene ait olmak üzere, eseri değiştirilmiş şekilde yayımlamış olan bütün gazete, dergi ve radyo idarelerinden değişikliğin ilân yolu ile düzeltilmesini talep edebilir;

2. Güzel sanat eserlerinde, eser sahibi asıldaki değişikliğin kendisi tarafından yapılmadığının tanıtılmasını veya eserdeki adının kaldırılmasını yahut değiştirilmesini talep edebilir. Eski halin iadesi mümkün ise ve değişikliğin izalesi âmnenin veya malikin menfaatlerini esaslı surette haleldar etmiyorsa eser sahibi eseri eski hale getirebilir. Bu hüküm mimarlık eserleri hakkında cari değildir.

3. Malî haklara tecavüz halinde

ALTMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — Eser, hak sahibinin müsaadesi olmadan ter-

cüme edilmiş veya diğer bir suretle işlenmiş yahut radyo ile yayımlanmış veya temsil edilmiş ise muvafakati alınmamış eser sahibi rızasının alınması halinde talep edebileceği mûtat bedelin en çok % 50 fazlasını istiyebilir.

Bir eserin müsaadesiz çoğaltılan nüshaları henüz satışa çıkarılmamışsa sahibi :

Çoğaltılmış nüshaların ve çoğaltılmaya yarıyan kalıpların imhasını veya,

Maliyet fiyatını aşmamak şartıyla çoğaltılmış nüshaların ve çoğaltılmaya yarıyan kalıpların münasip bir bedel mukabilinde kendisine verilmesini, yahut,

Sözleşme yapılması halinde talep edebileceği mûtat bedelin en çok % 50 fazlasını istiyebilir.

Müsaadesiz çoğaltılan bir eserin nüshaları satışa çıkarılmış ise veya satış keyfiyeti haksız bir tecavüz teşkil ediyorsa, sahibi tecavüz edenin elinde bulunan nüshalar hakkında ikinci fıkrada yazılı şıklardan birini seçebilir. Çoğaltılmış nüshalar tecavüz edenin elinden çıkmış ise bir sözleşmenin mevcudiyeti halinde talep edebileceği mûtat bedelin en çok % 50 fazlasını istiyebilir.

Eser sahibinin talebi, sözleşmeden doğmuş sayılır ve kusur bulunmadığı takdirde haksız harekette bulunan kimsenin bundan sağliyahabileceği istifade hududunu aşamaz.

Bedel talebinde bulunan kimse tecavüz edene karşı onunla bir sözleşme yapmış olması halinde haiz olabileceği bütün hak ve salâhiyetleri dermeyan edebilir.

II - Tecavüzün men'i dâvası

ALTMİŞ DOKUZUNCU MADDE — Malî veya mânevi haklarında tecavüz tehlikesine mâruz kalan eser sahibi muhtemel tecavüzün önlenmesini dâva edebilir. Vâkı olan tecavüzün devam veya tekrarı muhtemel görülen hallerde de aynı hüküm caridir.

66 ncı maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarının hükümleri burada da uygulanır.

III - Tazminat dâvası

YETMİŞİNCİ MADDE — Mânevi hakları haleldar edilen kimse, tecavüz edenin kusuru varsa zarar ve ziyan; kusur ve tecavüzün ağırlığı icabettirdiği takdirde, ayrıca mânevi zarar adı ile bir paranın verilmesini dâva edebilir. Mahkeme bu para yerine veya buna ek olarak başka bir mânevi tazminat şekline de hükmedebilir.

Malî hakları haleldar edilen kimse, tecavüz edenin kusuru varsa haksız fiillere mütaallik hükümler dairesinde tazminat talep edebilir.

Birinci ve ikinci fıkralardaki hallerde, tecavüze uğrıyan kimse tazminattan başka temin edilen kârın kendisine verilmesini de istiyebilir. Bu halde 68 ncı madde uyarınca talep edilen bedel indirilir.

B) Ceza dâvaları

I - Suçlar

1. Mânevi haklara tecavüz

YETMİŞ BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerine aykırı olarak kasten :

1. Eser sahibi veya halefinin rızası olmadan henüz alenileşmemiş bir eseri umuma arzeden veya yayımlıyan ;

2. Bir esere veya çoğaltılmış nüshalarına sahip veya halefinin müsaade etmediği bir ad koyan;

3. Başkasının eserini kendi eseri veya kendi eserini başkasının eseri olarak gösteren veya 15 nci maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı hareket eden;

4. 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39 ve 40 nci maddelerdeki hallerde kaynak göstermeyen veya yanlış yahut kifayetsiz veya aldatıcı kaynak gösteren; kimseler hakkında 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası veya 7 günden üç aya kadar hapis cezası hükmolunur.

2. Malî haklara tecavüz

YETMİŞ İKİNCİ MADDE — Hak sahibinin muvafakati olmaksızın bu kanuna aykırı olarak kasten :

1. Bir eseri her hangi bir şekilde işliyen;

2. Bir eseri her hangi bir şekilde çoğaltan;

3. Bir eser veya işlenmelerinin kendisi tarafından çoğaltılmış nüshalarını satan veya satışa veyahut tedavüle arzeden;

4. Bir eseri veya işlenmelerini temsil veya teşhir eden yahut umumî yerlerde gösteren veya radyo yahut buna benzer vasıtalar ile yayan; kimseler hakkında 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası veya 7 günden üç aya kadar hapis cezası hükmolunur.

3. Diğer suçlar

YETMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — Kasten :

1. Bu kanun hükümlerine aykırı olarak çoğaltıldığını bildiği veya bilmesi icabettiği bir eserin nüshalarını satışa çıkararak veya bunlardan umumî yerlerde temsil veya radyo ile yayım maksadı ile yahut kâr temini için diğer her hangi bir suretle faydalanan;

2. Bu kanun hükümlerine aykırı olarak satışa çıkarıldığını bildiği veya bilmesi icabettiği bir eserin nüshalarını başkalarına satan veya bunlardan umumî yerlerde temsil veya radyo ile yayım maksadıyla veya kâr temini için her hangi bir surette faydalanan;

3. Mevcut olmadığını veya üzerinde tasarruf salâhiyeti bulunmadığını bildiği veya bilmesi icabettiği malî hakkı veya ruhsatı başkasına devreden veya veren yahut rehin eden veyahut her hangi bir tasarrufun konusunu yapan;

4. Kendisine Sözleşme veya kanunla müsaade edilen miktardan fazla nüsha çoğaltan veya çoğalttıran; kimseler hakkında 1 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası veya bir aydan bir yıla kadar hapis cezası hükmolunur.

II - Fail

YETMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — 71, 72, ve 73 ncü maddelerde sayılan suçlar, hizmetlerini ifa ettikleri sırada bir işletmenin temsilcisi veya müstahdemleri tarafından işlenmiş ise, suçun işlenmesinemâni olmıyan işletme sahibi veya müdürü yahut her hangi bir nam ve sıfatla olursa olsun işletmeyi fiilen idare eden kimse de fail gibi cezalandırılır. Cezayı mucip fiil işletme sahibi veya müdürü yahut işletmeyi fiilen idare eden kimse tarafından emredilmiş ise bunlar fail gibi; temsilci veya müstahdem ise, yardımcı gibi cezalandırılır.

Temsil edilmesinin kanuna aykırılığını bildiği bir eserin umuma gösterilmesi

için karşılıklı veya karşılıksız olarak bir mahalli tahsis eden veya böyle bir eserin temsilinde vazife veya rol olan kimse, yardımcı olarak cezalandırılır.

Bir tüzel kişinin işleri çevrilirken 71, 72 ve 73 ncü maddelerde sayılan suçlardan biri işlenirse; masraf ve para cezasından tüzel kişi diğer suçlularla birlikte müteselsilen mesuldür.

Ceza Kanununun 64, 65, 66 ve 67 nci maddelerinin hükümleri mahfuzdur.

III - Kovuşturma

YETMİŞ BEŞİNCİ MADDE — 71, 72 ve 73 ncü maddelerde sayılan suçlardan dolayı kovuşturma şikâyete bağlıdır.

Tecavüze mâruz kalan kimseden başka şikâyete salâhiyetli olanlar şunlardır:

1. 71 nci maddenin birinci fıkrasının 4 ncü bendindeki hallerde 35 nci madde gereğince kaynak gösterme mükellefiyetine aykırı fiiller bahis konusu ise, Millî Eğitim Bakanlığı veya tecavüz eden yahut tecavüze mâruz kalan kimsenin mensup olduğu ilim müessesesi;

2. 71 nci maddenin birinci fıkrasının 4 ncü bendindeki hallerde 36 nci madde gereğince kaynak gösterme mükellefiyetine aykırı fiiller bahis konusu ise, Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü ve Türk Basını temsil eden teşekküller.

Ceza dâvasının, fiilin icrasından itibaren bir yıl içinde açılması gerekir.

Bu kanunun şümulüne giren suçlara mütaallik işler Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 423 ncü maddesine giren acele işlerdendir.

C) Çeşitli hükümler

I - Görev

YETMİŞ ALTINCI MADDE — Bu kanunun tanzim ettiği hukuki münasebetlerden doğan dâvalarda, dâva olunan şeyin miktarına ve kanunda gösterilen cezanın derecesine bakılmaksızın görevli merci asliye mahkemesidir.

Şahsî dâva açılmışsa Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 358 nci maddesi uygulanır. Ceza dâvasıyla birlikte şahsî hak da talep edilmişse beraet halinde, bu eihetlerin halli için evrak hukuk mahkemesine re'sen havale olunur.

II - İhtiyati tedbirler

YETMİŞ YEDİNCİ MADDE — Esaslı bir zararın veya âni bir tehlikenin yahut emrivâkilerin önlenmesi için yahut diğer her hangi bir sebepten dolayı zaruri ve bu hususta ileri sürülen iddialar da kuvvetle muhtemel görülürse, mahkeme, bu kanunla tanınmış olan hakları ihlâl veya tehlide mâruz kalan kimsenin talebi üzerine, dâvanın açılmasından önce veya sonra diğer tarafa bir işin yapılmasını veya yapılmamasını emredebileceği gibi bir eserin çoğaltılmış nüshalarının veya hasren onu imale yarıyan kalıp ve buna benzer sair çoğaltma vasıtalarının ihtiyati tedbir yolu ile geçici olarak zaptına karar verebilir. Kararda emre muhalefetin İcra ve İflâs Kanununun 343 ncü maddesindeki cezai neticeleri doğuracağı tasrih edilir.

III - Hükümün ilânı

YETMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — 67 nci maddenin ikinci fıkrasında yazılı halden maada, haklı olan taraf, muhik bir sebep veya menfaati varsa, masrafi diğer tarafa ait olmak üzere, kesinleşmiş olan kararın gazete veya buna benzer

vasıtalarla tamamen veya hulâsa olarak ilân edilmesini talep etmek hakkını ha-
izdir.

İlânın şekil ve muhtevası kararda tesbit edilir.

İlân hakkı, hükmün kesinleşmesinden itibaren üç ay içinde kullanılmazsa dü-
şer.

IV - Zabıt, müsadere ve imha

YETMİŞ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun hükümlerine göre imali ve-
ya yayımı cezayı mucip olan çoğaltılmış nüshalarla bunları çoğaltmaya yarıyan
kalıp ve buna benzer vasıtaların zabıt, müsadere ve imhasında Ceza Kanununun
36 nci maddesi hükümleriyle Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 392, 393 ve
394 ncü maddeleri uygulanır.

Altıncı Bölüm

Çeşitli hükümler

A) Sanatkârların korunması

I - Sinema eserlerinde

SEKSENİNCİ MADDE — Ticari maksatlarla imal edilen sinema eserlerinde
baş rol alanlar, senaryo sahibi, besteci, rejisör, operatör, koro veya orkestra şefi,
solistler, filimi imal eden kimselerden film ve reklâmlarda adlarının zikredilme-
sini istiyebilirler.

Birinci fıkrada sayılan kimseler sinema eserlerinin umuma arzı veya radyo
yahut buna benzer vasıtalarla yayımı sırasında yapılan reklâm ve ilânlarda da
sinema veya radyo işletmelerinden adlarının zikredilmesini istiyebilirler.

II - İşaret, resim ve ses nakline yarıyan âletlerde

SEKSEN BİRİNCİ MADDE — İlim, edebiyat veya musiki eserlerinin okun-
ma, çalınma veya temsili; doğrudan doğruya veya radyo ve buna benzer vasıtalarla
yayımindan faydalanılarak, dolayısıyla, işaret, ses ve resim nakline yarıyan âletler
üzerine alınırsa bunlar ancak sanatkârın muvafakatiyle çoğaltılabilir, yayım-
lanabilir.

Temsil, bir orkestra, koro veya tiyatro trupu tarafından icra edilirse, yalnız
şefin müsaadesi kâfidir.

Sanatkâr veya trup; okuma, icra veya temsil için bir müteşebbis tarafından tu-
tulmuş ise müteşebbisin de muvafakati alınmak lâzımdır.

30, 33, 37, 38 ve 41 nci maddelerdeki hallerde müsaadeye lüzum yoktur.

Münferit sanatkârlar, koro ve orkestralarda şef veya solistler, tiyatro trupla-
rında şeflik eden veya baş rol alan aktörler, işaret, resim ve ses nakline yarıyan
vasıtalarda adlarının zikredilmesini istiyebilirler.

III - Müsterek hükümler

SEKSEN İKİNCİ MADDE — Yukarıki maddelere göre adlarının zikredil-
mesini istemeye salâhiyetli olanlar, 66, 69 ve 70 nci maddelerde yazılı haklardan
faydalanabilirler.

Kanunun 81 nci maddesinin 1 nci, 2 nci ve 3 ncü fıkralarında zikredilen müsa-

deyi almadan işaret, resim ve ses nakline yarıyan âletleri çoğaltan ve yayanlar hakkında 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası veya 7 günden üç aya kadar hapis cezası hükmolunur.

80 ve 81 nci maddelerde sayılan hallerde de 66 nci madde ile 67 nci maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları; 68, 69 ve 70 nci maddelerle 73 ncü maddenin birinci fıkrasının birinci ve ikinci bentleri ve 75, 76, 77, 78 ve 79 ncu madde hükümleri uygulanır.

B) Haksız rekabet

I - Ad ve alâmetler

SEKSEN ÜÇÜNCÜ MADDE — Bir eserin ad ve alâmetleri ile çoğaltılmış nüshaların şekilleri, itibasa meydan verebilecek surette diğer bir eserde veya çoğaltılmış nüshalarında kullanılamaz.

1 nci fıkra hükmü umumen kullanılan ve ayırt edici bir vasfı bulunmayan ad, alâmet ve dış şekiller hakkında uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanması kanunun 1 nci, 2 nci ve 3 ncü bölümlerindeki şartların tahakkukuna bağlı değildir.

Basın Kanununun 14 ncü maddesinin mevkute adları hakkındaki hükmü mahfuzdur.

Tecavüz eden tacir olmasa bile, birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında haksız rekabete mütaallik hükümler uygulanır.

II - İşaret, resim ve ses

SEKSEN DÖRDÜNCÜ MADDE — Bir işareti, resmi veya sesi, bunları nakle yarıyan bir âlet üzerine tesbit eden veya ticari maksatlarla haklı olarak çoğaltan yahut yayan kimse, aynı işaretin, resmin veya sesin 3 ncü bir kişi tarafından aynı vasıttan faydalanılmak suretiyle çoğaltılmasını veya yayımlanmasını men edebilir.

Tecavüz eden tacir olmasa bile birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında haksız rekabete mütaallik hükümler uygulanır.

Eser mahiyetinde olmayan her nevi fotoğraflar, benzer usullerle tesbit edilen resimler ve sinema mahsulleri hakkında da bu madde hükmü uygulanır.

C) Mektuplar

SEKSEN BEŞİNCİ MADDE — Eser mahiyetinde olmasa bile, mektup, hâtıra ve buna benzer yazılar yazanların ve bunlar ölmüş ise 19 ncu maddenin birinci fıkrasında yazılı kimselerin muvafakati olmadan yayımlanamaz. Meğer ki, yazanın ölümünden itibaren on yıl geçmiş bulunsun.

Mektuplar birinci fıkradaki şartlardan başka muhatap veya muhatap ölmüş ise 19 ncu maddenin birinci fıkrasında yazılı kimselerin muvafakati olmadan yayımlanamaz; meğer ki, muhatapın ölümünden itibaren 10 yıl geçmiş bulunsun.

Yukardaki hükümlere aykırı hareket edenler hakkında Borçlar Kanununun 49 ncu maddesi ve Ceza Kanununun 197 ve 199 ncu maddeleri hükümleri uygulanır.

Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine göre yayımın caiz olduğu hallerde de Medeni Kanunun 24 ncü maddesi hükmü mahfuzdur.

D) Resim ve portreler

I - Genel olarak

SEKSEN ALTINCI MADDE — Eser mahiyetinde olmasalar bile, resim ve portreler tasvir edilenin, tasvir edilen ölmüşse 19 ncu maddenin birinci fıkrasında sayılanların muvafakati olmadan tasvir edilenin ölümünden 10 yıl geçmedikçe, teşhir veya diğer suretlerle umuma arz edilemez.

Birinci fıkradaki muvafakatin alınması :

1. Memleketin siyasi ve içtimai hayatında rol oynayan kimselerin resimleri;
 2. Tasvir edilen kimselerin iştirak ettiği geçit resmi veya resmî tören yahut genel toplantıları gösteren resimler;
 3. Günlük hâdiselere mütalika resimlerle radyo ve film haberleri;
- için şart değildir.

Birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında Borçlar Kanununun 49 ncu maddesi ile Türk Ceza Kanununun 197 ve 199 ncu maddeleri hükümleri uygulanır.

Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine göre yayımın caiz olduğu hallerde de Medeni Kanunun 24 ncu maddesinin hükmü mahfuzdur.

II - İstisnalar

SEKSEN YEDİNCİ MADDE — Aksi kararlaştırılmamış ise, bir kimsenin sipariş üzerine yapılan resim veya portresinden, sipariş veren veya tasvir edilen ve yahut bunların mirasçıları fotoğraf aldırabilir.

Bu hüküm baskı usulü ile yapılan portre ve resimler hakkında cari değildir. Şu kadar ki, bu suretle vücuda getirilen resim ve portrelerin birinci fıkrada sayılanlar için tedariki mümkün olmaz veya nispeten büyük güçlüğü mucip olursa bunların da fotoğrafları aldırılabilir.

E) Kanunlar ihtilâfi

SEKSEN SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun hükümleri :

1. Eser sahibinin vatandaşlığı gözetilmeksizin Türkiye'de ilk defa umuma arz edilen ve Türkiye'de bulunupta henüz umuma arz edilmemiş olan bütün eserlerle Türkiye'de bulunan bütün mektup ve resimlere;
 2. Türk vatandaşlarının henüz umuma arz edilmemiş yahut ilk defa Türkiye dışında umuma arz edilmiş bütün eserlerine;
 3. Türkiye Cumhuriyetinin bağlı bulunduğu milletlerarası bir anlaşmada uygun hükümler bulunmak şartıyla yabancıların henüz umuma arz edilmemiş veya ilk defa Türkiye dışında umuma arz edilmiş bütün eserlerine;
- uygulanır.

Eser sahibinin mensup bulunduğu devletin, Türk eser sahiplerinin haklarını kâfi derecede koruması veya milletlerarası bir anlaşmanın yabancı eser sahiplerine taallük eden hususlarda istisna ve tahditlere cevaz vermesi hallerinde Bakanlar Kurulunca bu maddenin birinci ve üçüncü bentleri hükümlerinden istisnalar yapılması kararlaştırılabilir.

F) Geçici hükümler

I - İntikal hükümleri

1. Genel olarak

GEÇİCİ MADDE 1. — Aşağıdaki maddelerde aksi tâyin edilmemiş ise bu kanun hükümleri, yürürlükten önce ilk defa memleket içinde umuma arz yahut sicile kayıt edilmiş eserlere de uygulanır. Eser veya mahsulün 8 Mayıs 1326 tarihli Hakkı Telif Kanunu hükümlerine dâhil olup olmaması durumu değiştirmez.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce alenileşmiş eserlere mütaallik koruma süreleri bu kanuna göre hesap edilir.

Mevzuat ve sözleşmelerde kullanılan hakkı telif, telif hakları, edebî mülkiyet, güzel sanatlar mülkiyeti ve buna benzer tâbirlerden bu kanunun benzer hallerde tanıdığı hak ve salâhiyetler anlaşılır.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce eser üzerindeki haklar veya bunların kullanılışı tamamen veya kısmen başka birine bırakılmışsa bu kanunla eser sahibine tanınan yeni ve daha geniş hak ve salâhiyetler de devredilmiş sayılmaz. Aynı hüküm koruma süresinin eskisine nispetle daha uzun olması haline veya eski kanunun korumadığı eser ve mahsullere de uygulanır.

2. Müktesep hakların korunması

GEÇİCİ MADDE 2. — Eski kanundaki süreler daha uzunsa bu kanunun yayımlanmasından önce yayımlanan eserler hakkında o süreler cereyan eder.

Bu kanunun yayımlanmasından önce bir eserin haklı olarak yapılan bir tercüme veya işlenmesi yayımlanmış ise tercüme eden veya işliyenin eski kanun hükümlerine göre iktisap ettiği hak ve salâhiyetlere hâlel gelmez.

Eski kanun hükümlerine göre caiz olupta bu kanunla menedilen bir tercümenin yayımlanmasına, bu kanunun yürürlüğe girmesi tarihinden evvel başlanılmış bulunursa, yayımlanma tamamlanabilir. Şu kadar ki, bu yayımlanma müddeti bir seneyi geçemez. Aynı hüküm umumî mahallerde temsil edilmek üzere bu nevi temsil müesseselerine teslim edilen tercüme eserler hakkında da tatbik edilir.

Eski kanun hükümlerine göre caiz olupta bu kanunla menedilen bir çoğaltmaya, bu kanunun yayımlanması tarihinde başlanılmış bulunursa çoğaltılma tamamlanabilir ve çoğaltılmış nüshalar yayımlanabilir.

Bu kanunun yürürlüğe girmesi zamanında mevcut olupta eski kanun hükümlerine göre çoğaltılması caiz olan nüshaların yayımlanmasına devam edilebilir. Aynı hüküm, işaret, resim ve ses nakline yarıyan aletlerle güzel sanat eserlerinin çoğaltılmasına yarıyan kalıp ve buna benzervasıtalar hakkında da uygulanır.

Yukarıki fıkranın tanıdığı salâhiyeti kullanmak isteyen kimse kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 6 ay içinde bu nüsha ve âletleri salâhiyetli makama bildirerek mühürlötmeye mecburdur. Gerekirse teferruat bir yönetmelikle tâyin olunabilir.

II - Kaldırılan hükümler

SEKSEN DOKUZUNCU MADDE — 8 Mayıs 1326 tarihli Hakkı Telif Kanunu ile diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır.

G) Son hükümler

I - Kanunun yürürlüğe girmesi

DOKSANINCI MADDE — Bu kanunun 42 ve 43 ncü maddeleri hükümleri kanunun yayımı tarihinden itibaren, diğer hükümleri 1 Ocak 1952 tarihinde yürürlüğe girer.

II - Kanunun yürütülmesine memur makam

DOKSAN BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

10 Aralık 1951

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	:	5 . XII . 1951 ve 1/74
Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	:	10 . XII . 1951 ve 4/551
Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları	:	Cilt Sayfa
	:	2 20
	:	9 842:843
	:	10 278:302
	:	11 22:32,42:53

[Birleşim : 10, 12, 13 — 289 sıra sayılı Basmayazı 10 ncü Birleşim Tutanağına bağlıdır]